

Ahi Evran Üniversitesi
Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 10, Sayı 2, Ağustos 2009
Sayfa 155-168

POWERPOINT İLE YAPILAN DERS SUNUMLARININ ETKİLİLİĞİ

Yücel GELİŞLİ¹

ÖZET

Öğretim ortamlarının öğretim araçları ile desteklenmesi öğrenmenin niteliğini artırmaktadır. Bu çalışmada PowerPoint ile yapılan ders sunumlarının etkililiği nedir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırma genel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini 2006-2007 öğretim yılı ikinci yarıyılı Mesleki Eğitim Fakültesi Okul Öncesi ve Dekoratif Sanatlar öğretmenliği anabilim dalı üçüncü sınıf öğrencileri ile Teknik Eğitim Fakültesi Tesisat ve Metal öğretmenliği bölümü üçüncü sınıflarında öğrenim gören 138 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından dersler PowerPoint sunumlarla yapılmış, öğrenci merkezli uygulamalarla desteklenmiştir. Çalışma için gerekli olan veriler araştırmacı tarafından hazırlanan 19 maddelik anket ile toplanmıştır. Verilerin analizinde t testi ve tek yönlü varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Gruplar arasında farkın anlamlı olduğu durumlarda farkın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için varyansların homojenliğinde Tukey testi, homojen olmadığı durumda ise Dunnett C testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşlerine göre derslerin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasının yetersiz olduğu, diğer yöntem teknik ve araçlarla desteklenmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

ANAHTAR KELİMELELER: Derslerde PowerPoint Kullanımı, PowerPoint Sunum, Öğretim Teknolojileri

THE EFFECTIVENESS OF COURSES PRESENTATION WITH POWERPOINT

ABSTRACT

That learning environments are supported with the educational materials increase the quality of learning. In this study, the question “what the effectiveness is of courses presentation with power point” has been answered.

Descriptive research is used in this study. The sample of the research was composed of 137 third year students from Gazi University. The lessons were done by the researcher with PowerPoint presentation and supported by the student based activities. The data were collected by the 19 item-scale which was prepared by the researcher. While analyzing t-test and one way ANOVA were used. To find out the source of difference, Tukey test was applied but Dunnett test was used if there was no homogeneity.

According to the students participated in this study, the lessons supplemented with the activities depending on the power points basically has turned out to be insufficient in terms of the effectiveness of the courses and there have to be additional tools to increase the effectiveness of lessons.

KEYWORDS: Using PowerPoint in Courses, Make Presentation with PowerPoint, Instruction Technologies

¹ Doç.Dr. G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi, 06500 Beşevler/Ankara. gelisli@gazi.edu.tr

GİRİŞ

Günümüzde bilgi, beceri ve tutumların öğretilmesinde geleneksel öğretim yöntemlerinden farklı yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Bireyin, fiziksel ve sosyal çevresi ile etkileşim sürecinde, bilginin oluşmasına katkı sağlamak, öğrenmeyi öğrenmesine fırsatlar sunmak, günümüz eğitim süreçlerinin önemli amaçlarından biri olmuştur. Bu anlamda öğretmenin geleneksel rolü de değişmiştir. Geleneksel yaklaşımlarda öğretmenlerin rolü, hazır bilgileri öğrenciye aktarmaktı. Yapılandırmacı öğrenme kuramında bu rol, öğrencinin kendi bilgisini yapılandırabileceği öğrenme ortamlarının tasarlanmasına dönüşmüştür (Şahan, 2002).

Öğrenme ortamları tasarımı, öğrenmeyi sağlayacak öğretim yönteminin seçilmesi ve buna uygun öğretim çevresinin planlanmasını konu alan oldukça yeni bir kavramdır (Güven, Karataş, 2004: 25–34) Öğrenmenin gerçekleşmesi için iletişimin de olması gerektiği dikkate alındığında, içerik ve öğrenenin buluşup iletişime geçeceği ortamların hazırlanması önem kazanmaktadır. Hangi tür olursa olsun, öğrenme ortamı tasarımı, oldukça çok değişkeni içinde barındıran karmaşık bir bütündür (Akkoyunlu, Yılmaz, 2005:11).

Öğrenme-öğretme ortamlarının nasıl düzenlenmesi gerektiği, bireyin öğrenmelerinin nasıl gerçekleştiği ve öğretmenlerin etkili bir şekilde bu sürece nasıl destek sağlayabileceği uzun yıllardan beri tartışılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında fiziki mekân, hem öğretmen için hem de öğrenci için yaşanılır bir çevre oluşturmaktadır. Cohen, Manion ve Morrison da fiziksel çevrenin öğrenmenin bir iskeletini oluşturduğunu ve öğrenmeyi ilerletmede katkıda bulunabileceği gibi öğrenmeyi engelleyebileceğini söylemektedirler. Etkili öğrenmenin gerçekleşmesi için öğretmenlerin fiziksel çevreyi mümkün olduğunca kontrol altında tutması gerekmektedir (Ak: Uludağ, Odacı; 2002: 8).

Öğrenme ortamları eğitilecek bireylerin ve programlarda yer alan hedeflerin özelliklerine göre tasarlanmalıdır. Ortamın özellikleri, öğrencilerin bu özelliklerle etkileşime girmesinde doğrudan etkilidir. Bu anlamda öğrencilerin daha etkin olarak öğrenme sürecinde yer almasını sağlayacak, araç ve gereçlerin işe koşulması gerekir(Alkan, 1979). Öğrenme ortamı, öğrenenlerin sorunlarına çözüm aradıkları, öğrenme hedeflerine götürücü birçok kaynak ve materyali barındıran, öğrenmenin oluşması için öğrenenin yaşantılar geçirmesini sağlayan ortamlardır. Kalıcı öğrenmelerin oluşması için de öğrenenin öğrenme ortamında geçireceği yaşantılar ön plana çıkmaktadır. Bu yaşantılar, öğrenen ile öğrenme ortamının etkileşimi ile oluşmaktadır (Akkoyunlu, Yılmaz, 2005: 18).

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımları gözüyle bakarsak, etkili öğretimin gerçekleşmesi, öğrenme ortamının, öğrencinin kendi tercihi ile seçimler yapabileceği şekilde tasarlanmasına da bağlıdır. Öğrenme çevresi öğrencilerin öğrenme amaçlarını belirlediği, kendi kendilerine öğrenmelerini, keşfetmelerini, öğrenme etkinliklerinin çekici bir faaliyet olarak görüldüğü yer olmalıdır (Wilson,1995).

Yapılan pek çok araştırmada, öğrenmenin nasıl kolaylaştırılabileceği ve öğrenmenin geliştirilmesi için teknolojinin nasıl kullanılacağı sorularına cevap aranmıştır. Özellikle, araştırmacılar yeni eğitim teknolojilerinin, bilgisayar ve multimedya ortamların, öğrenme üzerindeki etkisini ortaya koymak ve bunların etkinliğini değerlendirmek konusunu araştırmalarda önemle ele almışlardır (Savoy, Proctor, Salvendy, 2009).

Teknolojinin eğitim ortamlarına girmesi, farklı öğrenci özelliklerine uygun öğretim materyallerinin tasarlanmasını sağlayarak öğretim ortamlarını zenginleştirmenin yanında, öğretim ortamlarına ulaşılabilirliği, kolaylaştırıp, verimli öğrenme ortamlarının oluşmasına olanak vermektedir. Öğretim teknolojisi kullanılarak hazırlanan öğrenme-ortamları, çeşitli kaynaklar ile daha çok duyuya hitap eden çevreler haline getirilerek, öğrenci motivasyon ve başarısını da artırmaktadır (Akkoyunlu, Yılmaz, 2005: 9) Öğrenme öğretme sürecinde duyu organlarının önemine işaret edilen çalışmalarda, duyu organlarının öğrenme sürecindeki rolü, göz %83, kulağın %11 olduğu ifade edildiği (Yalın, 2003: 21) düşünülürse sınıf içindeki yaşantıların bu iki organı işe koşacak şekilde düzenlenmesi gereği de kendiliğinden ortaya çıkar. Öğrenme sürecinde öğretme etkinliği ne kadar çok duyu organına hitap ederse, öğrenme daha yüksek düzeyde gerçekleşmekte, unutmada da daha geç olmaktadır (Çilenti, 1988).

Öte yandan, teknolojik yeniliklerin hızla artması ve ekonomide önemli bir pay haline gelmesi de, eğitimde teknoloji kullanımını teşvik etmiştir. Ancak, teknolojinin sadece “ürün” olarak okula girmesi etkili kullanımı için yeterli değildir. Önemli olan öğretmen, öğrenci, aile ve yönetimin teknolojiyi kendi amaçlarına uygun olarak kullanabilmesi, öğrenme-öğretme sürecinde bir yarar sağlayabilmesi, kendine yeterli olabilmesi, okul kültürüne dahil edilmesi ve bir sonraki yenilikler için öncül olabilmesidir (Aşkar, 2003).

Öğretmenler, mevcut ulaşılabilen teknoloji ürünlerini kullanma becerilerini geliştirememeleri durumunda, eğitim programlarında yer alan içeriği geleneksel yollar ve araçlarla aktarmada çeşitli güçlüklerle karşılaşabilmektedirler. Bu güçlüklerin en önemlilerinden birisi öğrencilerin beklenti ve ilgileri ile yaşam alanları içinde yer alan ve bunları etkileyen “teknoloji ürünleri”nin etkileriyle baş etmek ya da bunları eğitim amaçlarıyla uyumlu olarak kullanabilmektir (Aksoy, 2003:11).

Son otuz yılda öğretmenlerin mesajlarını öğrencilere ilettikleri araçlarda önemli değişimler yaşanmıştır. Tebeşir ve konuşma esaslı, çarpım tablolarının, bülten tahtalarının yer aldığı öğretim ortamlarından, tepegöz projeksiyonların kullanıldığı ortamlara, oradan da PowerPoint sunumların kullanıldığı ortamlara geçiş yaşanmıştır (Craig, Amernic; 2006). Öğretmenlerin öğretim teknolojilerinde meydana gelen değişimleri, yeni formları ve düşünme yollarını tanımaları öğretim süreci için oldukça önemlidir. Öğretim teknolojilerinde meydana gelen bu gelişmeler, bilgisayar-donanımı ve internet kullanımının okullarda yaygınlaşması, öğrenci merkezli uygulamalar için de kurtuluş ilacı olarak görülmüştür. Bilgisayar, bilgisayar programları-uygulamaları, internet ve projeksiyon gibi araçlar ile donanımlı sınıfların çoğalması ya da okullardaki sayıların artması, taşınabilir bellekler, dijital kamera, dijital fotoğraf makineleri, dijital donanım özelliklerine sahip cep telefonları, video, etkileşimli video, CD ve DVD çalar vb araçlar sınıf ortamında öğrenci merkezli uygulamalar için ya da öğrenme sürecinde daha çok duyu organının işe koşulmasında etkili araçlar haline gelmiştir.

Bilgisayarların eğitimdeki rolü ve kullanım alanları giderek artmaktadır. Öğretim etkinliklerinde öğrenci odaklı yaklaşımı benimseyerek, bilgisayarları kullanan kurumlarda bilgisayara dayalı öğrenmeden ya da bilgisayarlı öğrenmeden sıkça söz edilmektedir. Bilgisayarlı öğrenme terimi kavrayıcı diğer bir deyişle şemsiye niteliği taşıyan bir terimdir (Kaya, 2005:209). Bilgisayarların hem farklı programlarla, hem de bilgisayar destekli öğretim yazılımları ile doğrudan eğitim ve öğretimin değişik alanlarında kullanılabilmesi, sınıf ortamında farklı uygulamaları da beraberinde getirmiştir. Bu anlamda bilgisayarlar doğrudan öğretim aracı olarak ders sürecinde kullanıldığı (Yalın,2003:162) gibi projeksiyon yardımıyla öğretim süreci içinde yapılan çalışmaları aktarım aracı olarakta kullanılabilir. (Ak: Fahy, 2004).

Öğretim teknolojilerindeki bu dönüşüm, çoklu öğrenme (multimedya) ortamlarının oluşmasını sağlamıştır. Çoklu ortam, basit bir anlatım ile göze, kulağa, dokunma duyusuna hitap eden çevreler olarak ifade edilmektedir. Çoklu ortam sıfat olarak kullanıldığında; metin, grafik, film ve sesin birleştirilerek bir paket haline getirildiği uygulamaları nitelendirir. Çoklu ortam isim olarak ele alındığında ise iki farklı anlamda kullanılabilir. Birçok aracın (film, müzik, klip, CD-ROM, internet) eğlence veya eğitim için düzenlenmesi bu açıklamalardan bir tanesidir. Bir diğeri ise: “Birçok aracın (TV, radyo, el ilanı, internet, vb.) reklâm ya da yayım amacıyla düzenlenmesi” şeklindedir (Akkoyunlu, Yılmaz, 2005: 10–11). Oliver’de çoklu ortamların sadece bilgisayar temelli ortam anlamına gelmediğini, orijinalde yazılı, basılı, görsel materyaller ve ses ileten araçları da ifade ettiğini belirtmektedir (Ak: Fahy, 2004).

Bilişsel öğrenme kuramlarına göre, resim ve kelimelemelerin, farklı sunum yöntemleri(multimedya) ile gönderilen uyarıcıları, kulak ve gözler yardımıyla, değişik uyarıcı modlarıyla duyu hafızamıza girerler. Bu anlamda multimedyanın anlamı(çoklu ortam)kelime ve resimlerin oluşturduğu birleşimdir. Multimedya ile sunulan davranışlar kelime ve resimler aracılığı ile iletilir. Bu yüzden multimedya sunumları daima dual kodlama öğrenmesi ya da dual kanalla öğrenme olarak tanımlanmaktadır (Jenq-Muh Hsu, Yen-Shou Lai, and Pao-Ta Yu, 2007). Çoklu ortam kavramı bilgisayar sanayisi tarafından da benimsenmiştir. Tek bir bilgisayarda görüntü, ses ve grafiklerin bütünleştirilmesi, bilgisayarları veri ve çalışma istasyonu haline getirmiş, bu özellikleri ile eğitimde de kullanım artmıştır (Fahy, 2004).

Bilgisayar destekli öğretim ortamlarında çok amaçlı ders sunumları tasarlamak ve belirli bir gruba sunmak için kullanılabilen programlar arasında yer alan sunu yazılımlardan bir tanesi de Microsoft PowerPoint programıdır. Bu program Microsoft Office programı içinde yer almaktadır. Bir PowerPoint slaytı metin, tablo, resim, fotoğraf, ses, video v.b öğelerden oluşmaktadır. Belirli bir konunun bir gruba bilgisayar aracılığı ile konferans salonlarda aktarmak ve bilgisayar temelli öğrenme amacıyla kullanılır. Bu özelliklerinden dolayı öğretmenler kompleks öğrenme kavramları ile ilgili basit yollu, resimler ekli, video ve animasyonları içeren dersin önemli yanlarını vurgulayan iyi organize edilmiş, PowerPoint sunumları hazırlayabilirler (Jenq,Yen,-Shou Lai, and Pao-Ta Yu, 2007). Aslında, PowerPoint sunumlar ticari ve iş amaçlarını gerçekleştirmek için geliştirilmiş, ancak öğretim kurumlarında bilimsel ve eğitim amaçlı olarak kullanımı hızla yaygınlaşmıştır (Szabo, Hastings, 2000, Kaya, 2005:273-274). Dünyada yaklaşık olarak bir günde 30 milyon kişi tarafından PowerPointle sunum yapılmakta, yaklaşık 250 milyon bilgisayar üzerinde PowerPoint programı kullanılmaktadır (Savoy, Proctor, Salvendy, 2009).

Eskiden sunu yapmada film, fotoğraf, asetat, tepegöz, projeksiyon vb. birçok araç kullanılıyordu. Günümüzde ise, PowerPoint'te hazırlanan ve slayt adı verilen sayfaların içinde yer alan metin, grafik, clipart nesnelere, resim, video klipleri veya ses klipleriyle daha canlı ve dinamik bir sunu yapılabilmektedir (Güneş, 2003: 180). PowerPoint, bu özellikleriyle, öğretim ortamında, öğretmenler tarafından dikkat çekici ve etkili bir ders işleme kullanabilecekleri yardımcı bir program olarak görülebilir. Yazı tahtası ve yazılı dokümanlardan farklı olarak, PowerPoint slaytları, dersin konusunun küçük slaytlar halinde düzenli bir şekilde sunulmasına imkan sağlar. Slaytlarda renklerin kullanılmasıyla, anlatılan derste önemli başlıklara ve noktalara dikkati çekmek daha da kolaylaşır. Sunumlar öğrencinin öğrenme süreçlerini güçlendirip, analiz ve sentez gibi düşünme becerilerini artırabilir. PowerPoint programı, hem öğretmen merkezli hem de öğrenci merkezli çalışmalar yapmalarına, öğretmenlere sınıf liderliği almada ve küçük gruplar çalışmalarında daha başarılı olmalarını sağlamaktadır (The Ohio State University, 2004).

Power Point ile tepegöz slaytlarının, öğrenmeye etkisi, farklı öğrenme alanlarında(hemşire eğitimi, eğitim bilimleri, sosyal psikoloji, ticaret) belirli ders saatleri ve dönemlik araştırmalarla incelenmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin performanslarıyla ilgili farklı sonuçlar elde edilmiştir. PowerPointle yapılan ders sunumlarında, öğrencilerin kendine güvenlerinde ve olumlu tutumlarında artışlar sağlandığı, öğrencilerin başarılarının artmasının diğer yöntem ve tekniklerle desteklenmesine bağlı olduğu açıklanmıştır (Savoy, Proctor, Salvendy, 2009).

Yapılan diğer araştırmalarda da, öğrencilerin PowerPoint ile yapılan sunumların, işe yaradığını, öğretim ve organizasyon becerilerini geliştirdiği (Susskind, J. E, 2005), bilgi düzeylerinde anlamlı artışlar sağladığı (Baştürk, 2008) görülmüştür. Bazı araştırmalarda da PowerPointle yapılan ders sunumlarına karşı öğrenci tutumları araştırılmış, PowerPointle sunumların etkililiği konusunda olumlu(Szabo and Hastings (2000) ve olumsuz (Apperson ve diğ., 2006) tutum gösteren sonuçlar elde edilmiştir. Hallet ve Faria tarafından yapılan araştırmada multimedya ve PowerPoint sunumların öğrenme üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Multimedya ortamları ses, video, animasyon, grafik ve testleri kapsamaktadır. Araştırmalarda Çoklu öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen derslerde öğrenilen bilgilerin, PowerPoint slâytları ile yapılan geleneksel derslerden daha kolay hatırlandığı ortaya çıkmıştır (Hallet, Faria, 2006).

Bu çalışmada da PowerPoint programıyla hazırlanan ders sunumlarının öğrenme sürecinde etkililiği nedir? sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı, PowerPoint ile yapılan ders sunumlarının etkililiğini, üniversite öğrencilerinin görüşlerine dayanarak, farklı değişkenler açısından değerlendirmektir.

Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Öğrencilerinin PowerPoint sunumları ile yapılan derslerin etkililiğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Cinsiyetlerine göre öğrencilerin görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?
3. Fakültelere göre öğrencilerin görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?
4. Bölümlere göre öğrenci görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Genel tarama modelinin kullanıldığı, betimsel nitelikteki bu araştırmayla, üniversite öğrencilerinin PowerPoint sunumları ile yapılan derslerin etkililiğine ilişkin görüşleri farklı değişkenler açısından incelenmeye çalışılmıştır.

Araştırmacı tarafından bir öğretim yılında her iki fakültede yürütülen dersler için, PowerPoint programında ders sunumları hazırlanmış, slaytların hazırlanmasında hem içeriğin uygunluğu kontrol edilmiş, hem de slaytların hazırlanmasında tasarım ilke ve öğelerine dikkat edilmiştir. Hazırlanan slaytlar, projeksiyon yardımıyla yansıtılmıştır. Ayrıca dersler, anlatım, soru- cevap, tartışma vb diğer yöntemlerle desteklenmiş, öğrenci merkezli etkinliklere de zaman zaman yer verilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen anket, belirlenen örneklem grubuna derslerin bitimine bir hafta kala uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmannın çalışma evrenini, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmannın örneklemini ise random yöntemi ile belirlenmiş, 2006-2007 öğretim yılı ikinci yarıyılı Mesleki Eğitim Fakültesi Okul Öncesi ve Dekoratif Sanatlar öğretmenliği anabilim dalı üçüncü sınıf öğrencileri ile Teknik Eğitim Fakültesi Tesisat ve Metal öğretmenliği bölümü üçüncü sınıflarında öğrenim gören 138 öğrenci oluşturmuştur. Örneklemini oluşturan öğrencilerin bölümlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Belirlenen bölümlerdeki öğrencilere gönüllülük esasına dayalı olarak veri toplama aracı uygulanmıştır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı

Fakülteler	Bölümler	Sayı
G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi	Okul Öncesi Öğretmenliği	32
	Dekoratif El Sanatları Öğretmenliği	42
G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi	Tesisat Öğretmenliği	24
	Metal Öğretmenliği	40
Toplam	4	138

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma için gerekli olan veriler araştırmacı tarafından hazırlanan 19 maddeden oluşan anket ile toplanmıştır. Ölçekteki maddeler, 4,21-5.00 Tamamen Katılıyorum, 3.41-4.20 Büyük Ölçüde Katılıyorum, 2.61-3.40 Kısmen Katılıyorum, 1.81-2.60 Katılıyorum, 1.00-1.80 Hiç Katılıyorum derecesinde puanlanmıştır.

Hazırlanan ölçeğin güvenilirlik ve geçerlilik analizleri yapılmış, ölçeğin analiz sonuçlarına göre ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) katsayısı 0.77 ve Bartlett test değeri 996,005 olarak bulunmuştur. Buna göre, Bartlett testi sonucu 0,05 düzeyinde ($p=0.000$) anlamlı çıkmıştır. Ayrıca ölçeğin faktör analizi yapılmış, analiz sonucunda sorular beş faktörde toplanmıştır. Buna göre beş madde birinci faktörde(1, 2, 3, 4, 5, 15), beş madde ikinci faktörde(10, 11, 17, 18, 19), dört madde üçüncü faktörde(9, 12, 13, 14), iki madde dördüncü faktörde(8, 16), iki madde de beşinci faktörde(6, 7) toplanmıştır. Ölçeğin bütün olarak güvenilirlik analizi Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı, 0,66 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu sonuca göre, ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğu ifade edilebilir.

Araştırma verileri SPSS paket programı aracılığıyla analiz edilmiş, verilerin analizinde t testi ve tek yönlü varyans analizi tekniklerinden yararlanmıştır. Gruplar arasında farkın anlamlı olduğu durumlarda farkın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için varyansların homojenliğinde Tukey testi, homojen olmadığı durumda ise Dunnett C testi kullanılmıştır. Görüşler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmannın alt amaçlarına bağlı olarak elde edilen bulgular ile bu bulgularla ilişkin yorumlara yer verilmiştir.

Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşleri

Tablo 2. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Sorular	Cins.	N	\bar{X}	ss	t	p
1.Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum.	Kız	72	3,63	1,19	3,331	,001*
	Erkek	66	2,95	1,17		
2.Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor.	Kız	72	3,08	1,21	3,258	,001*
	Erkek	66	2,42	1,16		
3.PowerPoint ile dersin sunumu, derste başarıyı artırıyor.	Kız	72	2,71	1,18	1,585	,115
	Erkek	66	2,41	1,02		
4.PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor.	Kız	72	3,79	1,14	2,532	,012*
	Erkek	66	3,29	1,20		
5.PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum.	Kız	72	2,97	1,10	2,828	,005*

	Erkek	66	2,44	1,11		
6.Öğrencilere hazır PowerPoint çıktılarının dağıtılması (sunumların kopyalanması), sınırlı kaynakla derse hazırlanmamıza neden oluyor.	Kız	72	1,96	1,20	2,400	,018*
	Erkek	66	2,48	1,37		
7.PowerPoint ile dersin sunumu, derste bizi pasif kılıyor.	Kız	72	2,10	1,24	1,556	,122
	Erkek	66	2,44	1,35		
8.PowerPoint ile dersin sunumu, ders için başka kaynaklara başvurma ihtiyacımı ortadan kaldırıyor.	Kız	72	2,15	1,27	,200	,842
	Erkek	66	2,20	1,33		
9.Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum.	Kız	72	2,46	1,30	2,189	,030*
	Erkek	66	2,95	1,36		
10.PowerPoint ile yapılan sunumun başka yöntem ve tekniklerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Kız	72	3,56	1,23	,536	,593
	Erkek	66	3,44	1,31		
11.PowerPoint ile yapılan sunumun başka araç ve gereçlerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Kız	72	3,31	1,33	,516	,606
	Erkek	66	3,42	1,37		
12.PowerPoint ile sunum, arkadaşlarımızla etkileşim kurmamıza engel oluyor.	Kız	72	1,86	1,25	,924	,357
	Erkek	66	2,06	1,29		
13.PowerPoint ile sunum öğretmenle iletişim kurmamıza engel oluyor.	Kız	72	1,78	1,19	,279	,781
	Erkek	66	1,83	1,14		
14.PowerPoint ile sunum dersleri sıkıcı ve tekdüze yapıyor.	Kız	72	2,08	1,25	,645	,520
	Erkek	66	2,23	1,37		
15.PowerPoint ile sunum yapılan derslere istekle katılıyorum.	Kız	72	2,69	1,12	1,621	,107
	Erkek	66	2,39	1,05		
16.PowerPoint ile sunum yapılan dersin anlatım yönteminin kullanıldığı dersten farksız olduğunu düşünüyorum.	Kız	72	2,18	1,24	1,190	,236
	Erkek	66	1,94	1,14		
17.PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Kız	72	3,38	1,18	,235	,814
	Erkek	66	3,42	1,28		
18.Öğretmenlerin PowerPoint programını etkili kullanamamaları dersin akışını olumsuz etkiliyor.	Kız	72	2,72	1,49	,701	,484
	Erkek	66	2,89	1,37		
19.Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarındaki donanım hataları derste zamanın verimsiz kullanıma sebep oluyor.	Kız	72	2,88	1,51	,421	,674
	Erkek	66	2,98	1,55		

* p<0.05

Tablo 2’de cinsiyetlerine göre öğrencilerin derslerde kullanılan PowerPoint sunumunun etkililiğine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre görüşleri incelendiğinde; “Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum” [t=3,331, p< .05], “Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor” [t=3,258, p< .05], “PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor” [t=2,532, p< .05], “PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum” [t=2,828, p< .05], “Öğrencilere hazır PowerPoint çıktılarının dağıtılması (sunumların kopyalanması), sınırlı kaynakla derse hazırlanmamıza neden oluyor” [t=2,400, p< .05] ve “Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum” [t=2,189, p< .05] ifadelerine ilişkin görüşlerde anlamlı farklılıklar gözlenmektedir. Bu sonuçlara göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla derslerde kullanılan PowerPoint sunumunun etkililiğine daha çok inandıkları söylenebilir. Bunun yanı sıra dersin yalnızca PowerPoint sunumuna dayalı etkinliklerle yapılmasının yetersiz olduğu konusuna erkek öğrenciler “kısmen” katılır iken, kız öğrenciler bu konuda erkek öğrencilerden farklı düşünerek bu düşünceye katılmamaktadırlar.

Öğrenim Gördükleri Fakültelelere Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşleri

Tablo 3. Öğrenim Gördükleri Fakültelelere Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Sorular	Fakülte	N	\bar{X}	ss	t	P
1.Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum.	Mef	74	3,65	1,18	3,694	,000*
	Tef	63	2,90	1,17		
2.Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor.	Mef	74	3,04	1,22	2,991	,003*
	Tef	63	2,43	1,16		
3.PowerPoint ile dersin sunumu, derste başarıyı artırıyor.	Mef	74	2,72	1,18	1,680	,095
	Tef	63	2,40	1,02		

4.PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor.	Mef	74	3,81	1,13	2,972	,004*
	Tef	63	3,22	1,18		
5.PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum.	Mef	74	3,01	1,07	3,370	,001*
	Tef	63	2,38	1,13		
6.Öğrencilere hazır PowerPoint çıktılarının dağıtılması (sunumların kopyalanması), sınırlı kaynakla derse hazırlanmamıza neden oluyor.	Mef	74	2,07	1,29	1,396	,165
	Tef	63	2,38	1,34		
7.PowerPoint ile dersin sunumu, derste bizi pasif kılıyor.	Mef	74	2,12	1,23	1,380	,170
	Tef	63	2,43	1,38		
8.PowerPoint ile dersin sunumu, ders için başka kaynaklara başvurma ihtiyacımı ortadan kaldırıyor.	Mef	74	2,19	1,30	,356	,723
	Tef	63	2,11	1,26		
9.Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum.	Mef	74	2,42	1,28	2,628	,010*
	Tef	63	3,02	1,37		
10.PowerPoint ile yapılan sunumun başka yöntem ve tekniklerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Mef	74	3,51	1,25	,170	,865
	Tef	63	3,48	1,31		
11.PowerPoint ile yapılan sunumun başka araç ve gereçlerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Mef	74	3,20	1,35	1,400	,164
	Tef	63	3,52	1,32		
12.PowerPoint ile sunum, arkadaşlarımızla etkileşim kurmamıza engel oluyor.	Mef	74	1,88	1,28	,569	,570
	Tef	63	2,00	1,20		
13.PowerPoint ile sunum öğretmenle iletişim kurmamıza engel oluyor.	Mef	74	1,81	1,24	,085	,932
	Tef	63	1,79	1,09		
14.PowerPoint ile sunum dersleri sıkıcı ve tekdüze yapıyor.	Mef	74	2,09	1,24	,361	,719
	Tef	63	2,17	1,35		
15.PowerPoint ile sunum yapılan derslere istekle katılıyorum.	Mef	74	2,69	1,11	1,745	,083
	Tef	63	2,37	1,05		
16.PowerPoint ile sunum yapılan dersin anlatım yönteminin kullanıldığı dersten farksız olduğunu düşünüyorum.	Mef	74	2,11	1,22	,527	,599
	Tef	63	2,00	1,16		
17.PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	Mef	74	3,31	1,18	1,017	,311
	Tef	63	3,52	1,27		
18.Öğretmenlerin PowerPoint programını etkili kullanamamaları dersin akışını olumsuz etkiliyor.	Mef	74	2,69	1,45	,940	,349
	Tef	63	2,92	1,42		
19.Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarındaki donanım hataları derste zamanın verimsiz kullanıma sebep oluyor.	Mef	74	2,81	1,49	,846	,399
	Tef	63	3,03	1,57		

* p<0.05

Tablo 3'de öğrenim gördükleri fakülterlere göre öğrencilerin derslerde kullanılan PowerPoint sunumunun etkililiğine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülterlere göre görüşleri incelendiğinde; “Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum” [t=3,694, p< .05], “Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor” [t=2,991, p< .05], “PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor” [t=2,972, p< .05], “PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum” [t=3,370, p< .05], ve “Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum” [t=2,628, p< .05] ifadelerine ilişkin görüşlerde anlamlı farklılıklar gözlenmektedir. Bu sonuçlara göre Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerine oranla derslerde kullanılan PowerPoint sunumunun etkililiğine ilişkin nispeten daha olumlu görüş içerisinde oldukları söylenebilir. Bunun yanı sıra dersin yalnızca PowerPoint sunumuna dayalı etkinliklerle yapılmasının yetersiz olduğu konusuna TEF öğrencileri “kısmen” katılır iken MEF öğrencileri bu konuda TEF öğrencilerden farklı olarak bu görüşe katılmamaktadırlar.

Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşleri

Tablo 4. Öğrenim Görülen Bölümlere Göre Öğrencilerin Derslerde Kullanılan PowerPoint Sunumunun Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Varyans Analizi Sonuçları

Sorular	Bölüm	N	\bar{X}	ss	F	p	Fark - Grup
1.Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum.	1.Ok Ön	32	3,41	1,27	8,579	,000*	3-1,
	2.Des	42	3,83	1,08			

	3.Tes	24	2,38	,97				3-4
	4.Met	40	3,23	1,17				
2.Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor.	1.Ok Ön	32	2,72	1,14	5,274	,002	2-3	
	2.Des	42	3,29	1,24				
	3.Tes	24	2,13	1,03				
	4.Met	40	2,65	1,21				
3.PowerPoint ile dersin sunumu, derste başarıyı artırıyor.	1.Ok Ön	32	2,56	1,08	1,349	,261		
	2.Des	42	2,83	1,25				
	3.Tes	24	2,38	1,06				
	4.Met	40	2,40	1,01				
4.PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor.	1.Ok Ön	32	3,69	1,23	5,978	,001*	3-1, 3-2 3-4	
	2.Des	42	3,90	1,05				
	3.Tes	24	2,71	1,12				
	4.Met	40	3,58	1,13				
5.PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum.	1.Ok Ön	32	2,88	1,18	4,696	,004*	2-3	
	2.Des	42	3,12	,97				
	3.Tes	24	2,17	1,05				
	4.Met	40	2,50	1,15				
6.Öğrencilere hazır PowerPoint çıktılarının dağıtılması (sunumların kopyalanması), sınırlı kaynakla derse hazırlanmamıza neden oluyor.	1.Ok Ön	32	1,81	1,23	1,408	,243		
	2.Des	42	2,26	1,31				
	3.Tes	24	2,46	1,41				
	4.Met	40	2,33	1,29				
7.PowerPoint ile dersin sunumu, derste bizi pasif kılıyor.	1.Ok Ön	32	2,16	1,25	,731	,535		
	2.Des	42	2,10	1,23				
	3.Tes	24	2,54	1,41				
	4.Met	40	2,35	1,35				
8.PowerPoint ile dersin sunumu, ders için başka kaynaklara başvurma ihtiyacımı ortadan kaldırıyor.	1.Ok Ön	32	2,25	1,39	,481	,696		
	2.Des	42	2,14	1,24				
	3.Tes	24	1,92	1,18				
	4.Met	40	2,30	1,36				
9.Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum.	1.Ok Ön	32	2,69	1,35	4,102	,008*	2-4	
	2.Des	42	2,21	1,20				
	3.Tes	24	2,67	1,43				
	4.Met	40	3,23	1,29				
10.PowerPoint ile yapılan sunumun başka yöntem ve tekniklerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	1.Ok Ön	32	3,59	1,24	2,349	,075		
	2.Des	42	3,45	1,27				
	3.Tes	24	2,96	1,37				
	4.Met	40	3,80	1,16				
11. PowerPoint ile yapılan sunumun başka araç ve gereçlerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	1.Ok Ön	32	3,53	1,44	2,580	,056		
	2.Des	42	2,95	1,25				
	3.Tes	24	3,25	1,33				
	4.Met	40	3,73	1,30				
12.PowerPoint ile sunum, arkadaşlarımızla etkileşim kurmamıza engel oluyor.	1.Ok Ön	32	2,25	1,55	2,368	,074		
	2.Des	42	1,60	,96				
	3.Tes	24	2,29	1,43				
	4.Met	40	1,90	1,13				
13.PowerPoint ile sunum öğretmenle iletişim kurmamıza engel oluyor.	1.Ok Ön	32	2,19	1,49	2,625	,053		
	2.Des	42	1,52	,92				
	3.Tes	24	2,04	1,33				
	4.Met	40	1,65	,89				
14.PowerPoint ile sunum dersleri sıkıcı ve tekdüze yapıyor.	1.Ok Ön	32	2,47	1,41	2,507	,062		
	2.Des	42	1,81	1,02				
	3.Tes	24	2,54	1,53				
	4.Met	40	2,03	1,27				
15.PowerPoint ile sunum yapılan derslere istekle katılıyorum.	1.Ok Ön	32	2,50	1,02	1,647	,182		
	2.Des	42	2,83	1,17				
	3.Tes	24	2,25	,99				
	4.Met	40	2,48	1,11				
16.PowerPoint ile sunum yapılan dersin anlatım yönteminin kullanıldığı dersten	1.Ok Ön	32	2,06	1,24	,097	,962		
	2.Des	42	2,14	1,22				

farksız olduğunu düşünüyorum.	3.Tes	24	2,00	,93			
	4.Met	40	2,03	1,29			
17.PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.	1.Ok Ön	32	3,47	1,11	3,248	,024*	3-4
	2.Des	42	3,19	1,23			
	3.Tes	24	2,96	,95			
	4.Met	40	3,83	1,34			
18.Öğretmenlerin PowerPoint programını etkili kullanamamaları dersin akışını olumsuz etkiliyor.	1.Ok Ön	32	3,06	1,50	3,192	,026*	2-4
	2.Des	42	2,40	1,36			
	3.Tes	24	2,46	1,38			
	4.Met	40	3,23	1,37			
19.Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarındaki donanım hataları derste zamanın verimsiz kullanıma sebep oluyor.	1.Ok Ön	32	2,50	1,63	9,180	,000*	3-2, 3-4 4-1
	2.Des	42	3,05	1,34			
	3.Tes	24	1,96	1,08			
	4.Met	40	3,73	1,45			

* p<0.05

Tablo 4’de Öğrenim görülen bölümlere göre öğrencilerin derslerde kullanılan PowerPoint sunumun etkililiğine ilişkin görüşlerini yansıtmaktadır. Öğrenim görülen bölümler göz önüne alınarak durum değerlendirildiğinde; 1. (F=8,579; P< .05), 2. (F=5,274; P< .05), 4. (F=5,978; P< .05), 5. (F=4,696; P< .05), 9. (F=4,102; P< .05), 17. (F=3,248; P< .05), 18. (F=3,192; P< .05) ve 19. (F=9,180; P< .05) no’lu ifadelerle ilişkin görüşlerde farklılık gözlenmektedir. “Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum” şeklindeki ifadeye ilişkin Okul Öncesi, Dekoratif El Sanatları, Metal Bölümü ve Tesisat Bölümü öğrencilerinin görüşleri incelendiğinde anlamlı bir farklılığın olduğu gözlenmektedir. Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçlarına göre “Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum” şeklindeki ifadeye ilişkin Okul Öncesi ($\bar{X}=3,41$), Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=3,83$) ve Metal Bölümü Öğrencilerinin ($\bar{X}=3,23$), Tesisat Bölümü öğrencilerine oranla ($\bar{X}=2,38$) daha olumlu görüş belirttikleri, “Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor” şeklindeki ifadeye ilişkin Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=3,29$) Tesisat Bölümü öğrencilerine oranla ($\bar{X}=2,13$), “PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor” şeklindeki ifadeye ilişkin Okul Öncesi ($\bar{X}=3,69$), Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=3,90$) ve Metal Bölümü Öğrencilerinin ($\bar{X}=3,58$), Tesisat Bölümü öğrencilerine oranla ($\bar{X}=2,71$), “PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum” şeklindeki ifadeye ilişkin Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=3,12$) Tesisat Bölümü öğrencilerine oranla ($\bar{X}=2,17$), “Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum” şeklindeki ifadeye ilişkin Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=2,21$) Metal Bölümü öğrencilerine oranla ($\bar{X}=3,23$) daha olumlu görüş belirtirken, “PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum” şeklindeki ifadeye Tesisat Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=2,96$) “kısmen” katılırken, metal Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=3,83$) “büyük ölçüde” katıldıklarını, “Öğretmenlerin PowerPoint programını etkili kullanamamaları dersin akışını olumsuz etkiliyor” şeklindeki ifadeye Dekoratif El Sanatları ($\bar{X}=2,40$) “katılmıyorum” şeklinde görüş belirtirken, Metal Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=3,23$) “kısmen” katıldıklarını, “Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarındaki donanım hataları derste zamanın verimsiz kullanıma sebep oluyor” şeklindeki ifadeye Tesisat Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=1,96$) ve Okul Öncesi öğretmenliği öğrencileri ($\bar{X}=2,50$) “katılmıyorum” şeklinde görüş bildirirken Dekoratif El Sanatları Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=3,05$) “kısmen”, Metal Bölümü öğrencileri ($\bar{X}=3,73$) “büyük ölçüde” katıldıklarını belirtmişlerdir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sonuç

Araştırma ile ilgili sonuçları şu şekilde sıralayabiliriz;

1. “Dersin PowerPoint sunum ile yapılmasını olumlu buluyorum.” Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe büyük ölçüde katılırken erkek öğrenciler ve TEF kısmen katılmıştır.
2. “Dersin PowerPoint sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor.” Görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe kısmen katılırken, erkek öğrenciler ve TEF katılmamıştır.
3. “PowerPoint ile dersin sunumu, derste başarıyı artırıyor.” Görüşü kısmen kabul edilmiş, cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır.
4. “PowerPoint ile dersin sunumu, dersin görselleşmesini sağlıyor.” Görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe büyük ölçüde katılırken, erkek öğrenciler ve TEF kısmen katılmıştır.
5. “PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum.” Görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe kısmen katılırken, erkek öğrenciler ve TEF katılmamıştır.
6. “Öğrencilere hazır PowerPoint çıktılarının dağıtılması (sunumların kopyalanması), sınırlı kaynakla derse hazırlanmamıza neden oluyor”. Görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler görüşe katılmazken, erkek öğrenciler kısmen katılmıştır. Fakülterlere göre ise anlamlı bir farklılık çıkmamış öğrencilerin bu görüşe katılmadıkları görülmüştür.
7. “PowerPoint ile dersin sunumu, derste bizi pasif kılıyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
8. “PowerPoint ile dersin sunumu, ders için başka kaynaklara başvurma ihtiyacımı ortadan kaldırıyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
9. “Dersin yalnızca PowerPoint sunuma dayalı etkinliklerle yapılmasını yetersiz buluyorum”. Görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe katılmazken, erkek öğrenciler ve TEF kısmen katılmıştır.
10. “PowerPoint ile yapılan sunumun başka yöntem ve tekniklerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşü desteklemişlerdir.
11. “PowerPoint ile yapılan sunumun başka araç ve gereçlerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşü desteklemişlerdir.
12. “PowerPoint ile sunum, arkadaşlarımızla etkileşim kurmamıza engel oluyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
13. “PowerPoint ile sunum öğretmenle iletişim kurmamıza engel oluyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
14. “PowerPoint ile sunum dersleri sıkıcı ve tekdüze yapıyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
15. “PowerPoint ile sunum yapılan derslere istekle katılıyorum”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe kısmen katılmışlardır.
16. “PowerPoint ile sunum yapılan dersin anlatım yönteminin kullanıldığı dersten farksız olduğunu düşünüyorum”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır.
17. “PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır”. Öğrenciler bu görüşe büyük ölçüde katılmışlardır.
18. “Öğretmenlerin PowerPoint programını etkili kullanamamaları dersin akışını olumsuz etkiliyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe kısmen katılmışlardır.
19. “Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarındaki donanım hataları derste zamanı verimsiz kullanıma sebep oluyor”. Görüşünde cinsiyetlere ve fakülterlere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe kısmen katılmışlardır.

Tartışma

Araştırma sonuçları incelendiğinde öğrencilerin, PowerPoint sunumun etkililiğine ilişkin ifadelerle daha çok “kısmen” katıldıkları, bu tarz sunumların farklı etkinliklerle desteklenmesi gerektiğini savundukları gözlenmektedir. Öğrenciler arasındaki görüş farklılıklarının ise, öğretim görevlilerinin derslerde PowerPoint sunumuna dair farklı yaklaşım izlemelerinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Yapılan diğer araştırmalarda PowerPoint ile yapılan ders sunumlarının etkililiğini artırmak için, öğrencilerin grafik, resim ve çeşitli animasyonlarla yapılan sunumların desteklenmesi, diğer yöntem ve tekniklerle desteklenmesine gerektiği yönünde öğrenci görüşleri tespit edilmiştir (Susskind,2005., Savoy, Proctor, Salvendy, 2009).

PowerPoint sunumların, görsel öğelerle desteklenmesi gerektiği görüşüne öğrenciler büyük ölçüde katılmışlar, ayrıca PowerPointle yapılan ders sunumlarının diğer öğretim araç ve gereçleri ile desteklenmesi yönünde sonuç elde edilmiştir. Bartsch ve Cobern (2003), yaptıkları araştırmada PowerPoint sunumuyla yapılan dersin tepegözle anlatılan dersten daha etkili olduğunu bulmuşlardır. PowerPoint sunumlarıyla konu ile ilgili animasyonlar, resim ve efektlerin yer aldığı sunuların, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamada daha etkili olduğu bulunmuştur.

Öğrenciler, PowerPoint ile dersin sunumu, derste başarıyı artırıyor görüşüne kısmen katılmışlardır. Bu sonuç ülkemizdeki araştırma sonuçları ile tutarlı değildir. Türkiye’de yapılan araştırmalarda genel olarak PowerPoint ile yapılan ders sunumlarının öğrenci başarısını artırdığı, derslere olumlu bakış açısı yönünde sonuçlar elde edilmiş (Tabuk, 2003. Pektaş, Türkmen ve Solak, 2006. Akdağ ve Tok, 2004. Şengün ve Turan, 2004. Basturk, 2008. Selimoğlu, Arsoy ve Ertan, 2009).

Selimoğlu, Arsoy ve Ertan (2009), tarafından yapılan “The Effect of PowerPoint Preferences of Students on Their Performance: A Research in Anadolu University” adlı deneysel çalışma sonucu da bu görüşü destekler sonuç alınmıştır. Araştırmada, PowerPoint sunumları ile desteklenen derslerin, final sınavı notları üzerine anlamlı bir etkisi olup olmadığı incelenmiş, araştırmadan elde edilen bulgulara göre PowerPoint ile yapılan ders sunumları ile öğrencilerin final sınavı sonuçları arasında kabul edilebilir bir anlamlı ilişki bulunmamıştır. Araştırmada eğer PowerPoint sunumlarına uygun ortam sağlanırsa, PowerPoint kullanılarak yapılan ders sunumları eğer uygun çalışma şartları ve zaman sağlanırsa, PowerPoint sunumlara olumlu tutum olursa, öğrencilerin olumlu tutumlarının sınavları üzerine olumlu etki edeceği, regresyon analizleri sonucunda bulunmuştur.

Akdağ ve Tok (2004) tarafından yapılan “Geleneksel Öğretim İle PowerPoint Sunum Destekli Öğretimin öğrenci Erişimine Etkisi” adlı çalışmada, uygulanan PowerPoint sunum destekli öğretim sonunda, öğrencilerin ön test ile ölçülen çıkış davranışları arasında, PowerPoint ile ders işlenen deney grubu lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. PowerPoint destekli öğretim etkinliklerinin, öğrencilerin erişim düzeylerine, geleneksel öğretimden daha fazla katkı yaptığı görülmüştür.

Türkiye’de yapılan araştırmalardan farklı olarak yurtdışında yapılan araştırmalarda öğrencilerin performanslarıyla ilgili farklı sonuçlar elde edilmiştir (Lowry, 1999. Susskind, 2005. Burke, James, 2008), Bu araştırmalar araştırmamızın sonuçlarını destekler niteliktedir. PowerPointle yapılan çalışmaların öğrencilerin kendine güvenlerinde ve olumlu tutumlarında artış sağlandığı, öğrencilerin başarılarının artmasında doğrudan etkisi olmadığı, bağlı olduğu açıklanmıştır (Susskind, 2005).

Lowry (1999) tarafından üniversitelerde yapılan iki yıllık bir çalışmada, kimya dersinin öğretimi, ilk yıl tepegöz materyalleriyle, daha sonraki yılda ise PowerPoint sunum materyalleriyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin büyük bir bölümünün, PowerPoint sunumu konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları; PowerPoint sunumlarıyla işlenen dersleri izleyen öğrencilerin başarılarının, tepegöz ile yapılan ders sunumlarını izleyen öğrencilerin başarılarından anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Bu sonuçta araştırmamızın destekler niteliktedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, PowerPoint’le yapılan ders sunumlarına olumlu yaklaşmışlardır.

Öğrencilerin, “PowerPoint sunum ile konuları daha iyi anlıyorum.” görüşüne kısmen katıldıkları, PowerPointle yapılan sunumla yapılan derslerin çok etkili olmadığı öğrenci görüşlerinden de anlaşılmaktadır. Yapılan araştırma da öğrenciler, derslerde PowerPointle yapılan sunumların eğlenceli olduğunu ve konuya açıklık getirmede yardımcı olduğunu vurgulamışlardır. Ancak PowerPointle yapılan ders sunumlarının geleneksel yöntem ve araçlardan daha etkili olduğunu, fakat bununla ilgili kanıtların küçük tutarlı kanıtlar olduğunu belirtmişlerdir. PowerPointle yapılan araştırmaların çoğunda PowerPointle yapılan sunumların geleneksel yöntemlere göre öğrencilerin başarı derecelerini geliştirmeyle ilişkili olmadığını göstermiştir (Craig, Amernic, 2006, Szabo and Hastings, 2000).

“PowerPoint ile sunum yapılan derslere istekle katılıyorum”. Maddesi ile ilgili değerlendirmede öğrencilerin görüşlerinde cinsiyetlere ve fakültelere göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe kısmen katılmışlardır. PowerPointle yapılan sunumların öğrencilerin derse katılma isteklerini kısmen artırdığı gözlenmiştir. Ancak Tabuk (2003) tarafından yapılan “Matematik Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarı ve Tutumlarına Etkisi”, adlı yüksek lisans tezinde de, bilgisayar destekli öğretim metodu (Bu uygulama çerçevesinde, bilgisayar laboratuvarında öğretmen tarafından “Microsoft Office PowerPoint” sunu

programı ile hazırlanmış öğretim materyalleri ile desteklenen ders anlatımı yapılmıştır) ile öğretim yapılan öğrencilerde, geleneksel metot ile öğretim yapılan öğrencilere göre, öğrencilerin matematik dersine ilişkin tutumlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Deney grubu uygulanan çalışma öncesi ön tutum testleri arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde fark bulunmazken, uygulama sonrası son tutum testi puanları arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde fark vardır. Öğrenciler uygulanan yöntem sonucu matematik dersine karşı olumlu tutum geliştirmişlerdir. Duman ve Atar (2004) tarafından yapılan “Data Show Teknolojisinin Coğrafya Dersinde Soyut Konuların Öğretilmesinde Öğrencilerin Akademik Başarısı Ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi” adlı çalışmada, data show teknolojisinin coğrafya dersindeki iklim bilgisi gibi soyut konuların öğretilmesinde öğrencilerin akademik başarısını ve motivasyonu artırdığını, öğrenilecek konulara karşı öğrencilerin öğrenim stillerine ilişkin bilişsel farkındalık anlayış ve yaklaşımlarına olumlu katkılar sağladığını ifade etmiştir.

“Dersin PowerPoint ile sunumu, dikkatimi dersle ilgili etkinliklerde uzun süre tutmama yardımcı oluyor.” görüşünde cinsiyetlere göre anlamlı farklılık çıkmış, kız öğrenciler ve MEF görüşe kısmen katılırken, erkek öğrenciler ve TEF katılmamıştır. Szabo and Hastings (2000), yaptığı çalışmada da öğrencilerin yarım çoğunun PowerPointle yapılan ders sunumlarına istekle katıldıkları, PowerPoint sunumunun derslere gelmek için onları motive ettikleri bulunmuştur.

Öğrencilerin, “PowerPoint ile sunum dersleri sıkıcı ve tekdüze yapıyor”, görüşünde cinsiyetlere ve fakültele göre anlamlı farklılık çıkmamıştır. Öğrenciler bu görüşe katılmamışlardır. Öğrenciler PowerPointle yapılan dersleri ilginç bulmuşlardır. Szabo and Hastings’in (2000) yaptığı çalışmada da öğrencilerin büyük çoğunluğunun PowerPointle yapılan derslerin daha ilginç bulunduğunu söylemiştir. Genel olarak, bu çalışmaların sonuçlarında, PowerPoint ders sunumları öğrenme için faydalı olarak görülmüş, güncel araştırmaların sonuçlarında da bu iddia desteklenmiştir.

Kız öğrenciler ders sunumlarının PowerPoint ve öğrenci merkezli olmasını olumlu karşılamışlardır. Hajah ve Wan (2004) “Attitudes Toward Learning About And Working With Computers Of Students At UITM” adlı çalışmada kız öğrencilerin bilgisayar ile öğrenmeye karşı pozitif tutum içinde oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Şengün ve Turan’da (2004) “Coğrafya Eğitiminde Bilgisayar Destekli Ders Sunumunun Öğrenmedeki Rolünün Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmada, “volkanizma ve depremler” konusuna yönelik iki ders saatlik süreli Microsoft PowerPoint programında ders sunusu hazırlanmış, sunum sununda öğrenci görüşleri uygulanan anket aracılığı ile değerlendirilmiştir. Coğrafya öğretiminde bilgisayar destekli ders sunumunun öğrenmeye etkisi, dersin daha çekici, anlaşılır ve kalıcı olma hali öğrenciler tarafından daha fazla olumlu olarak görülmüştür, bu görüş araştırmamızın sonucu ile tutarlı bulunmuştur ancak yaptığımız araştırmanın aksine erkek öğrenciler PowerPoint’le yapılan ders sunumlarını, kız öğrencilere göre daha fazla uygun olarak görmüşlerdir.

Bu sonuçlara dayalı olarak şu önerilerde bulunabiliriz;

1. Öğretmenler, PowerPoint sunumları sihirli bir değnek olarak görmemeli; dersler, mutlaka diğer araç, gereç ve görsel unsurlarla desteklenmelidir.
2. Öğretmenler, sunumlarda öğrencileri de işe koşacak, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri kullanmalıdır.
3. Öğretmenler, dersten önce mutlaka öğrenme öğretme ortamını incelemeli, karşılaşılabilecekleri olası problemleri en aza indirmelidir.
4. Derslerde sadece Powerpoint sunum çıktılarını kaynak olarak kullanılmamalı, mutlaka farklı yazılı kaynaklarla desteklenmelidir.

KAYNAKLAR

- Akdağ, M., Tok., (2004). “ Geleneksel Öğretim İle PowerPoint Sunum Destekli Öğretimin Öğrenci Erişisine Etkisi”, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004*, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Aksoy, H. H. (2003). “Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme”, *Eğitim Bilim ve Toplum*. Cilt 1. Sayı 4.S.4-23.
- Aşkar, P. (2003). Eğitimde Teknoloji Kullanımı, alıntı: http://www.bto305.hacettepe.edu.tr/2003guz/teknolojiler/egitimde_tek_kullanimi.pdf. 16.05.2009.
- Akkoyunlu, B., Yılmaz, M., (2005). Türetimci Çoklu Ortam Öğrenme Kuramı (Generative Theory of Multimedia Earning), *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı, 28, S. 9-18
- Alkan, C., (1979). Eğitim Ortamları, Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 85.

- Apperson, J. M., Laws, E. L., & Scepansky, J. A. (2006). The impact of presentation graphics on students' experience in the classroom. *Computers & Education*, 47, 116–126.
- Baran, S., (2005). Öğrenen Kontrollü Animasyon Tekniğine Dayalı Geliştirilen Ders Yazılımının Meslek Lisesi II. Sınıf Öğrencilerinin Programlama Dersi Akademik Başarılarına Etkisi, Adana: Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi.
- Basturk, R., (2008). The Effects Of Working With Presentation Software Program On Student Achievement In Teacher Education, alıntı: <http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/178.doc>. 26.5.2009
- Bartsch, R. A., & Cobern, M. K. (2003). Effectiveness of PowerPoint Presentations in lectures. *Computers & Education*, 41, 77-86.
- Burke, L. A., James, K. E., (2008). Powerpoint-Based Lectures In Business Education: An Empirical Investigation Of Student-Perceived Novelty And Effectiveness, *Business Communication Quarterly*, 71(3), 277-296.
- Craig, R. J., Amernic, J. H. (2006). PowerPoint Presentation Technology and the Dynamics of Teaching, *Innovative Higher Education*, 31(3), 147–160.
- Çilenti, K. (1988). Eğitim Teknolojisi ve Öğretim, Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Duman, B., Atar, E., (2004). Data Show Teknolojisinin Coğrafya Dersinde Soyut Konuların Öğretilmesinde Öğrencilerin Akademik Başarısı Ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi, *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, V: 3, Iss: 4, Article 11, 85-89.
- Fahy ,P, J. (2004). “Media Characteristics And Online Learning Technology”, *Theory and Practice of Online Learning (Ed: Terry Anderson &Fathi Elloumi)* Printed at Athabasca University. http://cde.athabasca.ca/online_book/index.html
- Güven, B., Karataş, İ., (2004). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Sınıf Ortamı Tasarımları, *İlköğretim-Online*, 3 (1), 25-34).
- Hajah, R. H. H ve Wan, N. M. (2004). “Attitudes Toward Learning About And Working With Computers Of Students At UITM”, *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*. Vol: 3 Iss: 2.
- Hallett, T. L., Faria, G. (2006). Teaching with multimedia: Do bells and whistles help students learn? *Journal of Technology in Human Services*, 24, 167–179.
- Jenq, M. H., Yen-S. L., Pao, T. Y., (2007). Using Multimedia Annotation Tool for the Instructional Cues and Explanations, Department of Computer Science and Information Engineering, National Chung Cheng University, Chiayi Taiwan, R.O.C, *15th International Conference on Advanced Computing and Communications*, December 18-21, 2007, Department of Computer Science & Engineering Indian Institute of Technology Guwahati , INDIA.
- Kaya, Z. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Lowry, R. B. (1999). Electronic Presentation of Lectures – Effect upon Student Performance. *University Chemistry Education*, 3 (1), 18-21.
- The Ohio State University. PowerPoint: More Than a Presentation Tool. Alıntı: <http://www.rsc.org/pdf/uchemed/papers/1999/31lowry.pdf>, 16.05.2006
- Tabuk, M., (2003). Matematik Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarı Ve Tutumlarına Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Yüksek Lisans Tezi.
- Pektaş, M., Türkmen, L ve Solak, K. (2006), “Bilgisayar Destekli Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Sindirim Sistemi ve Boşaltım Sistemi Konularını Öğrenmeleri Üzerine Etkisi”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 465-472.
- Savoy,A., Proctor, R.W., Salvendy, G.,(2009) Information retention from PowerPoint and traditional Lectures, *Computers & Education*, 52(4), 858–867
- Selimoğlu, S.K., Arsoy, A. P., Ertan, Y. (2009). The Effect of PowerPoint Preferences Of Students On Their Performance: A Research In Anadolu University, *Turkish Online Journal Of Distance Education-Tojde*, 10(1) 114-129.

- Susskind, J. E. (2005). PowerPoint's power in the classroom: Enhancing students' self-efficacy and attitudes. *Computers & Education*, 45, 203-215.
- Szabo, A., Hastings, N., (2000). Using IT in the undergraduate classroom: should we replace the blackboard with PowerPoint?, *Computers & Education*, 35, 175-187.
- Ŗahan, H. H. (2002). Yapılandırmacı Öğrenme, *Yaşadıkça Eğitim*. (74-75). 49-52.
- Ŗengün, M. T., ve Turan, M. (2004) "Coğrafya Eğitiminde Bilgisayar Destekli Ders Sunumunun Öğrenmedeki Rolünün Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi", *The Turkish Online Journal of Educational Technology* – TOJET, Vol: 3, Iss: 1, Article 13, 93-109.
- Tabuk, M. (2003). "Matematik Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarı ve Tutumlarına Etkisi", YayınlanmamıŖ Yüksek Lisans Tezi (DanıŖman: Ahmet Ŗ. ÖZDEMİR) M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Uludağ, Z., Odacı, H., (2002). "Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekan", *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 153-154.
- Yalm, H. İ., (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal GeliŖtirme*, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Wilson, B. G. (1995). Metaphors for Instruction: Why We Talk About Learning Environments. *Educational Technology*, 35 (5), 25-30.